

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Identifikátor materiálu	EU: ICT – 1 – 10
Anotace	Žák se blíže seznámí s osobností Jana Husa a zopakuje si některá fakta.
Autor	Mgr. Blanka Šteindlerová
Jazyk	Čeština
Vzdělávací oblast	Člověk a společnost
Vzdělávací obor	Dějepis
ICT = Předmět/téma	Dějepis / Historické etapy a odkaz minulosti
Očekávaný výstup	Žák získá základní informace o životě, díle a odkazu Jana Husa, seznámí se s novými pojmy.
Speciální vzdělávací potřeby	- zdravotní postižení - LMP
Klíčová slova	Jan Hus, univerzita, Dekret kutnohorský, John Wycliffe, Betlémská kaple, koncil, slovníček
Druh učebního materiálu	Prezentace
Druh interaktivity	Kombinace
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	základní vzdělávání – druhý stupeň
Typická věková skupina	14 - 15 let / 9. ročník
Období tvorby DUM	8/2013

MISTR JAN HUS

*Proto, věrný křesťane, hledej pravdy, slyš pravdu, uč
se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu,
braň pravdy až do smrti
(Jan Hus, Výklad viery, 1412)*

kněz, kazatel, reformátor církve,
myslitel, spisovatel...

univerzita

- ❖ * 1370
- ❖ Jan Hus studoval na pražské univerzitě, nejprve na fakultě artistické, pak teologické
- ❖ postupně se stal bakalářem, mistrem svobodných umění, knězem, děkanem artistické fakulty, rektorem univerzity
- ❖ na univerzitě také vyučoval
- ❖ 1409 vydal Václav IV. **Dekret kutnohorský**, který změnil poměr hlasů na univerzitě, český národ získal 3, ostatní národy po jednom hlasu; na vzniku listiny se podílel také Jan Hus
- ❖ cizí studenti a část profesorů na protest hromadně z pražské univerzity odešli

Pečeť Karlovy univerzity

...a její otisk

kněz, kazatel, myslitel

- ❖ od roku 1402 kázal v Betlémské kapli na Starém Městě pražském
- ❖ jeho kázání (v češtině) navštěvovala prý královna Žofie (manželka Václava IV.), zpočátku měl i podporu pražského arcibiskupa
- ❖ byl stoupencem anglického teologa **Johna Wycliffea** a ve svých kázáních vyzýval k nápravě římskokatolickou církev, kritizoval její bohatství, kupčení s odpustky, nabádal kněze, aby žili podle Kristova evangelia, prostě a bez přepychu
- ❖ stejné myšlenky obsahovaly i jeho spisy, které psal zprvu latinsky, později také česky

tažení proti Husovi

- ❖ 1410 pražský arcibiskup nechal spálit Wycliffeovy spisy, zakázal kázání v kapli Betlémské
- ❖ 1412 Jan Hus veřejně vystoupil proti papežově úmyslu konat křížovou výpravu (pokládal ji za výdělečný podnik); Václav IV., aby neztratil podporu Říma, přestal Husa chránit a přestali jej podporovat i jiní stoupenci, jeho „bludy“ odsoudila i pražská teologická fakulta
- ❖ nad Husem byla vyhlášena několikrát **klatba**, byl **exkomunikován** a na místech, kde pobýval, byl vyhlášen **interdikt**
- ❖ Hus proto odešel z Prahy na venkov
- ❖ na venkově, v jižních Čechách nejprve psal, ale také kázal pod širým nebem, kázání se zúčastňovalo víc a víc lidí

Kostnický koncil

- ❖ v Čechách byl Hus v poměrném bezpečí, a tak jej král Zikmund v roce 1414 vyzval, aby vystoupil před církevním koncilem; konal se v Kostnici a měl řešit některé problémy v tehdejší církvi
- ❖ Hus se domníval, že bude moci svobodně obhajovat své myšlenky a diskutovat o nich
- ❖ brzy po příchodu do Kostnice byl uvězněn, ve vězení onemocněl, ale přesto psal a připravoval se na slyšení
- ❖ koncil mu neumožnil vysvětlit své názory, **byl obviněn z kacířství**, šíření Wycliffeových myšlenek, jeho **spisy** byly prohlášeny **za bludné**
- ❖ koncil požadoval, aby se Hus zřekl bludných spisů a své názory odvolal

Jan Hus souzen na sněmu
kostnickém

6. července 1415

- ❖ Jan Hus opakovaně odmítal odvolat své myšlenky, názory a spisy, protože nebyl přesvědčen, že jsou lživé a kacířské
- ❖ poslední slyšení se konalo 6. 7. 1415, Hus byl prohlášen za zatvrzelého kacíře a za městskými branami na hranici **zaživa upálen**, i na hranici odmítl odvolat
- ❖ Husovy ostatky byly vhozeny do Rýna

Mistr Jan Hus na hranici
v Kostnici 1415

dílo

- ❖ Jan Hus psal nejprve tehdejším jazykem vzdělavců – **latinsky**, později také **česky**
- ❖ ve svých dílech vyjadřuje názor na čistotu a pravost víry, kritizuje církev, odmítá prodávání odpustků, vykládá víru a radí, jak žít v souladu se slovem božím
- ❖ je mu připisován také spis o novém pravopise – odstranil tzv. spřežky a zavedl tečky a čárky a tím pravopis velmi zjednodušil

odkaz

- ❖ Husovo upálení a vhození jeho ostatků do řeky nezpůsobilo zánik kacířského učení, naopak se začalo v českých zemích rychle šířit a Hus začal být uctíván jako mučedník
- ❖ na základě Husových myšlenek vzniklo hnutí, které známe jako husitství, husitské války
- ❖ hodnoty jako pravda, skromnost, čest jsou odkazem Mistra Jana Husa i dnešku

slovníček

- ❖ **reformátor**: člověk, který opravuje (reformuje)
- ❖ **fakulta artistická**: = fakulta svobodných umění, dnes filozofická fakulta, vyučuje společenské a humanitní vědy
- ❖ **fakulta teologická**: vyučuje budoucí kněze
- ❖ **mistr**: středověký univerzitní titul
- ❖ **odpustek**: hříšník je zproštěn trestu za hřích
- ❖ **klatba**: ten, kdo je v klatbě, nesmí sloužit bohoslužby, křtít, oddávat, pomazávat ani tyto svátosti nesmí přijímat
- ❖ **interdikt**: = klatba
- ❖ **exkomunikace**: vyobcování, vyloučení z církve
- ❖ **koncil**: sněm biskupů, který projednává a řeší církevní záležitosti
- ❖ **kacíř**: člověk, který zastává názor neslučitelný s danou vírou
- ❖ **mučedník**: člověk, který je ochoten za své přesvědčení položit život

Zdroje

Uveřejněné odkazy [cit. 2013-8-10].

Dostupné pod licencí Wikipedia na WWW:

❖ Jan Hus-16.st.:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Hus_2.jpg

❖ pečeť Karlovy univerzity:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pe%C4%8De%C5%A5_Univerzity_Karlovy_v_Praze.jpg

❖ pečeť Karlovy univerzity-otisk:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Charles-University-symbol-2.png>

❖ Jan Hus souzen na sněmu kostnickém:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Brozik,_Vaclav_-_Jan_Hus_souzen_na_snemu_Kostnickem_r._1415.jpg

❖ Mistr Jan Hus na hranici v Kostnici 1415:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Muttich,_Kamil_Vladislav_-_Mistr_Jan_Hus_na_hranici_v_Kostnici_1415.jpg